

16.08.2023.

СИТУАЦИОНА **АНАЛИЗА** СТРУКТУРА, САДРЖАЈ И ПОТРЕБНИ ПОДАЦИ

УВОДНИ САСТАНАК РАЗВОЈНОГ ТИМА

Циљ презентације

- ▶ Представљање чланова Радне групе за израду стратегије.
- ▶ Увод чланова Развојног тима у процес припреме стратегије.
- ▶ Преглед основних фаза, а посебно уводних оперативних активности.
- ▶ Разумијевање појединачних улога и одговорности у наредном периоду.
- ▶ Прве смјернице за израду ситуационе анализе.
- ▶ Договор о наредним корацима у изради (начин комуникације, рокови).

Основне фазе у изради развојне стратегије

Теорија промјене

- ▶ Логика стратешке интервенције се гради на концепту „теорије промјене“.
- ▶ „Гдје смо сада, а гдје желимо да будемо за 7 година?“
- ▶ Стратешким интервенцијама се подстичу жељене социо-економске промјене, чији се смјер и напредак прате преко очекиваних исхода, односно кретања вриједности индикатора.

Елементи стратешке платформе

Ситуациона анализа

- I Кључне историјске чињенице важне за идентитет подручја.
- II Географске, просторне, природне и климатске одлике подручја.
- III Демографске карактеристике и кретања.
- IV Стање и кретање на тржишту рада подручја које је предмет израде стратешког документа.
- V Стање привреде и економска кретања.
- VI Друштвени аспект ситуационе анализе, који обухвата преглед стања и кретања у сферама образовања, културе и спорта, здравствене и социјалне заштите, цивилног и јавног сектора, безбједности грађана и заштите од природних непогода и несрећа, као и друге аспекте у сфери друштвеног развоја.
- VII Стање просторно-планске документације, инфраструктуре и јавних услуга.
- VIII Стање животне средине.
- IX Стање и кретање јавних прихода и расхода, укључујући пројекцију финансијских средстава потребних за имплементацију стратегије.

I Кључне историјске чињенице важне за идентитет подручја

- Кључне историјске чињенице и догађаји од идентитетског значаја.
- Подаци се обично преузимају из постојећих студија, монографија и сличних докумената, с обзиром да нису подложни честим промјенама.
- Препорука је да се користи врло сажета форма како би се дала основна усмјерења за будући развој.

Носилац: Одјељење за културу, међународну сарадњу, спорт и невладине организације

II Географске, просторне, природне и климатске одлике подручја

- Основне карактеристике подручја (географски положај – пожељно је убацивање мапе или географске карте подручја, географска ширина и дужина, укупна површина и густина насељености).
- Административно уређење.
- Удаљеност од других центара и саобраћајна повезаност (близина аутопутева, аеродрома, лука, жељезница...).
- Карактеристике рељефа и надморска висина.
- Основне климатске одреднице (температура, падавине, учесталост временских непогода).
- Преглед најзначајнијих природних ресурса на посматраном подручју, са степеном њихове истражености или експлоатације.

Носилац: Одјељење за просторно уређење, Одјељење за саобраћај, комуналне послове и заштиту животне средине и имовинско-стамбене послове

III Демографске карактеристике и кретања

- Укупан број становника на посматраном подручју (у одговарајућим временским серијама, укључујући и резултате Пописа становништва из 2013. године).
- Старосна, образовна, полна структура становништва.
- Просторни распоред становништва (по насељеним мјестима/мјесним заједницама, у урбаним и руралним дијеловима).
- Природни прираштај становништва (однос новорођених и умрлих на годишњем нивоу, обично у временским серијама за посљедњих пет година како би се уочили трендови).
- Миграције становништва унутар и изван посматраног подручја; број, старосна и полна структура лица која се насељавају у посматрано подручје; развојни потенцијали и изазови који се појављују усљед имиграција; број, старосна и полна структура лица која се исељавају из посматраног подручја; развојни потенцијали и изазови који се појављују усљед емиграција;
- Процјена броја становника који живе у дијаспори (према подручјима или насељеним мјестима из којих су отишли и земљама тренутног боравка).

Носилац: Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну политику и демографску политику

IV Стање и кретање на тржишту рада

- Укупан број запослених - полна, образовна и старосна структура, као и подаци о броју запослених по дјелатностима и величини предузећа.
- Укупан број незапослених - полна, образовна и старосна структура, те дужина чекања на посао.
- Просјечна плата, с приказом просјечних нето и бруто плата по дјелатностима.
- Укупан број пензионера, полна структура и структура по врстама пензије.
- Кретања просјечне, најниже и највише пензије.

Носилац: Одјељење за привреду и предузетништво

V Стање привреде и економска кретања

- Број и структура предузећа (по гранама, по величини), број регистрованих заната или предузетничких радњи.
- Укупни приходи пословних субјеката регистрованих на посматраном подручју.
- Спољно-трговинска размјена и најзначајнији извозни производи и предузећа.
- Веће инвестиције које су реализоване на посматраном подручју или су у току.
- Најзначајније економске дјелатности на посматраном подручју, укључујући податке о пољопривредним потенцијалима и производима, прерађивачким капацитетима и постојећим мјерама подршке за пољопривредне произвођаче, туристичким потенцијалима и туристичкој инфраструктури, укључујући податке о оствареним приходима од туризма, броју ноћења и броју гостију (по земљама поријекла), о најзначајнијим капацитетима у другим економским дјелатностима (прерађивачка индустрија, услуге и др.).

Носилац: Одјељење за привреду и предузетништво, Одјељење за пољопривреду и рурални развој

VI Друштвени аспект ситуационе анализе (1)

- **Образовање:** запослено особље, стање инфраструктуре и опреме, расположива буџетска средства, преглед фактора који утичу на квалитет наставног процеса, услови за одвијање инклузивне наставе, број и карактеристике корисника услуга образовања (дјеце, ученика, студената, полазника курсева) у предшколском, основном, средњем и високом школству, те у установама неформалног образовања.
- **Култура:** врсте културних активности, број корисника/посјетилаца, број и структура запослених, установе и организације које се баве дјелатностима у култури, буџетска средства која се издвајају за ове потребе.
- **Спорт:** врсте спортских активности, број корисника/посјетилаца, број и структура запослених, установе и организације које се баве спортским дјелатностима, буџетска средства која се издвајају за ове потребе.
- **Здравство:** капацитети и број здравствених установа и услуга, број и структура запослених у здравственим установама, број пацијената и структура корисника услуга, најопасније болести, број умрлих, буџетска средства која се издвајају за ове потребе, те приступ здравственим услугама за најугроженије категорије становништва у физичком и економском смислу. У оквиру овог дијела анализе потребно је, такође, сагледати и процијенити капацитете здравственог сектора (особље, опрема, организација, интерни процеси за дјеловање у ванредним ситуацијама попут догађаја изазваних пандемијом COVID-19 или неким другим).
- **Социјална заштита:** стопа сиромаштва, обухват социјалне заштите (број и структура корисника услуга с посебним освртом и подацима разврстаним по осјетљивим групама), капацитети и број установа и услуга социјалне заштите, број запослених, буџетска средства, с посебним освртом на износе помоћи и давања исплаћена путем центара за социјални рад. Као и у области здравствене заштите, и овдје је потребно направити процјену оспособљености сектора социјалне заштите за дјеловање у случају ванредних и кризних ситуација и обезбјеђивање виталних услуга, посебно за најугроженије категорије становништва;

VI Друштвени аспект ситуационе анализе (2)

- **Цивилно друштво:** број, врсте дјелатности и најважније активности (пројекти) организација цивилног друштва (удружења грађана, фондације) на посматраном подручју, висина и намјена буџетских средстава додијељених организацијама цивилног друштва;
- **Стање капацитета управе, посебно у домену капацитета за управљање развојем:** стање опреме, инфраструктуре и људских ресурса, степена дигитализације услуга које се нуде корисницима, те других аспеката који утичу на ефикасност рада управе;
- **Стање безбједности грађана:** број и врсте кривичних дјела, те друге врсте безбједносних информација;
- **Стање заштите и спашавања од природних непогода и других несрећа:** врсте, обим и број природних непогода и других несрећа, опрема и организациони капацитети за заштиту и спашавање, број интервенција, број волонтера, висина материјалних штета изазваних природним непогодама и другим несрећама;

Носиоци: Одјељење за културу, међународну сарадњу, спорт и невладине организације; Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну политику и демографску политику, Одсјек за цивилну заштиту, итд.

VII Стање просторно-планске документације, инфраструктуре и јавних услуга

- Стање просторно-планске документације у погледу врсте докумената, степена дигитализације и покривености подручја просторно-планском документацијом жте у погледу ажурности планова.
- Стање саобраћајне инфраструктуре: дужина путне мреже, квалитет саобраћајница, подаци о промету.
- Стање техничке инфраструктуре у погледу покривености и квалитета електроенергетске мреже, телекомуникација, интернета, РТВ сигнала.
- Стање комуналне инфраструктуре и услуга у погледу доступности и квалитета, првенствено: водоснабдијевање и санитација, дужина водоводне и канализационе мреже у урбаним и руралним подручјима, број корисника (домаћинства и привредни субјекти у урбаним и руралним подручјима), квалитет воде за пиће, количине испоручене воде за пиће, количине отпадних вода (укључујући количине које се пречишћавају прије испуштања у водотоке), капацитети оператера за водоснабдијевање и санитацију, ниво инвестиција за изградњу, реконструкцију и одржавање мреже водоснабдијевања/канализације, цијене услуга, проценат наплате.
- Управљање отпадом: одговорности управе и предузећа у управљању отпадом, технички капацитети оператера за пружање услуга, опис система за сортирање отпада и количине појединих врста сортираног отпада, број корисника у урбаним и руралним подручјима, количине отпада по врстама.

Носиоци: Одјељење за просторно планирање, Одјељење за саобраћај, комуналне послове и заштиту животне средине и имовинско-стамбене послове, Одјељење за привреду и предузетништво

VIII Стање животне средине

- Земљиште: површине расположивог земљишта по категоријама, зелене површине, физички губитак земљишта и контаминација, површине под минама и други подаци који се односе на квалитет земљишта.
- Квалитет ваздуха: присутност и концентрације загађујућих материја у ваздуху, број мјерних станица за мјерења квалитета ваздуха и учесталост мјерења, број и врсте погона који загађују ваздух, број лица обољелих од болести које се могу повезати с квалитетом ваздуха.
- Квалитет воде у водотоцима: присутност и концентрације загађујућих материја у води, број мјерних станица за мјерења квалитета воде, број и врсте погона који загађују воду.
- Начин на који је организовано управљање отпадом, о количини отпада који се прикупља на организован начин и броју корисника, о дивљим и несанитарним депонијама.
- Канализациона мрежа (дужина, број корисника, покривеност подручја), постојање система и постројења за пречишћавање вода.
- Биодиверзитет: површине „дивљег” и мочварног земљишта, површине „рамсарских” и заштићених станишта, број угрожених и рањивих биљних врста, број угрожених и рањивих животињских врста.
- Енергетска ефикасност: износи финансијских улагања у енергетску ефикасност јавних зграда и стамбених објеката, трошкови за улагања у енергенте, количина произведене електричне енергије из обновљивих извора енергије, емисије CO₂.
- Стање шумских екосистема: коришћење, заштита и управљање шумским ресурсима.
- Заштита културно-историјског наслеђа: заштићени објекти и подручја, број и капацитети установа за заштиту културно-историјског наслеђа.

Носилац: Одјељење за саобраћај, комуналне послове и заштиту животне средине и имовинско-стамбене послове, Одјељење за просторно планирање

IX Стање и кретање јавних прихода и расхода, укључујући пројекцију финансијских средстава потребних за имплементацију стратегије

- Преглед учешћа пореских и непореских прихода у укупном буџету (обично за посљедњих пет година).
- Кретање и структура пореских прихода.
- Структура расхода према (синтетичким) главним групама расхода економске класификације.
- Кретање односа капиталних и административних издатака.
- Кредитна задуженост и кредитни потенцијал буџета, односно институције која управља јавним финансијама на посматраном подручју.

Носилац: Одјељење за финансије

Наредни кораци и планирана динамика

- Формирање Партнерске групе за развој **(до 31. августа)**.
- Именовање лица из релевантних одјељења и одсјека за учешће у активностима прикупљања података и информација неопходних за израду Ситуационе анализе **(до 21. августа)**.
- Израда детаљне спецификације податка и информација неопходних за израду Ситуационе анализе у форми образаца и достављање релевантним одјељењима и одсјецима (Радна група) **(до 25. августа)**.
- Прикупљање података и информација (Развојни тим уз подршку Радне групе) **(до 15. септембра)**.
- Израда нацрта Ситуационе анализе **(до 1. октобра)**.

ГРАД ПРИЈЕДОР

Трг Ослободилаца 1
79101 Приједор - РС, БиХ

T:: +387 52 24 51 01

F:: +387 52 24 51 04

E:: gradonacelnik@prijedorgrad.org

W:: prijedorgrad.org

АГЕНЦИЈА "ПРЕДА"

Алеја козарског одреда 9
79101 Приједор - РС, БиХ

T:: +387 52 24 16 00

F:: +387 52 24 16 01

E:: office@preda.rs.ba

W:: predaprijedor.com

